

Algemene Beschouwing begroting november 2024

Voorzitter,

Het is voor GroenLinks een eer om als grootste fractie de Algemene Beschouwingen te mogen beginnen en ons geluid te laten horen over de stand van de gemeente en de bijbehorende financiën.

GroenLinks is een optimistische partij en we zien altijd kansen. Maar in deze tijden valt het niet altijd mee om optimistisch te blijven. Globale conflicten verergeren en zij beïnvloeden ook de sfeer en de stemming in ons land. Polarisatie belemmert het vinden (waar nodig) van de gulden middenweg en voedt de neiging tot veel woorden ipv daden. Ik voed mijn optimisme door een voorbeeld te nemen aan mensen die de moeite nemen om de dialoog met “de andere kant” te zoeken. Luisteren naar elkaars pijn, angsten en dromen brengt begrip en opent de deur naar echte oplossingen. Ik kan iedereen aanraden om het boek “Hoe houd je je hart zacht” van Natascha van Weezel te lezen. Mij heeft het geholpen. GroenLinks zal doorgaan om samen met alle partijen in deze raad te werken aan het goede leven in Zeist en de kernen.

Zoals altijd hebben we elkaar hard nodig om zaken voor onze inwoners goed te regelen. Als we dat goed doen werken we aan het herstel van het vertrouwen in overheid en politiek. Dan kunnen we lokaal laten zien dat partijen met verschillende ideologische achtergronden hun krachten kunnen bundelen om de uitdagingen van deze tijd wel op te pakken. In deze beschouwing vraag ik aandacht voor de uitdagingen vluchtelingenopvang, bestaanszekerheid, cultuur, natuur en wonen.

Voorzitter, Zeist heeft zich door de jaren voortvarend ingezet voor de opvang en huisvesting van **vluchtelingen** en statushouders. De inzet vanuit de samenleving is altijd voorhanden en hartverwarmend. GroenLinks is echt enorm trots op en dankbaar voor het voorstel van het college om lokaal extra geld in de integratie van vluchtelingen te investeren.

Er dient zich echter ook regionaal een nieuw probleem aan omdat het rijk de vergoeding gaat stoppen voor de Landelijke Voorziening Vluchtelingen (beter bekend als de bed-bad-brood regeling). De gemeente Utrecht gaat door met deze voorziening die voor de hele regio verlichting biedt en voorkomt dat kwetsbare mensen op straat moeten leven. Het is onze morele verplichting om als regio de gemeente Utrecht passend te ondersteunen. GroenLinks roept het college op om in overleg met collega gemeentes voor de jaarwisseling met een voorstel te komen.

Kort iets over **bestaanszekerheid**, voorzitter. Van het geld in de zogenaamde stelpost voor de samenleving wordt een ton wegbezuinigd. GroenLinks wil blijven investeren in de samenleving zolang er voldoende geld beschikbaar is dus wij overwegen een amendement.

Dan het onderwerp **Cultuur**, voorzitter. GroenLinks heeft het moeilijk met de voorgestelde bezuinigingen. Zeker nu er vanuit Den Haag met een BTW verhoging extra druk op deze voorzieningen wordt gelegd. Bij de ronde tafel hebben we de worsteling vanuit Idea gehoord. GroenLinks stelt voor om de taakstelling kunst en cultuur op te heffen voor de meerjarenbegroting en de dekking te halen uit het overschot van de reserve weerstandsvermogen. Daarnaast wil GroenLinks dat het college samen met de leiding van kunstenhuis/Idea doorgaat met de speurtocht naar het beperken van kosten. Om de ergste nood te lenigen stellen we ook voor om de taakstelling voor de organisatie in de begroting 2025 voor 1 jaar op te heffen, ook gedekt vanuit de reserve weerstandsvermogen. Bij de behandeling van de volgende kadernota horen we graag van het College of de voorgestelde taakstelling in de huidige omstandigheden haalbaar is zonder een ernstige verschraving van het cultuuraanbod voor onze inwoners.

Tevens willen we het college vragen om te onderzoeken of het proces naar een nieuw onderkomen voor kunstenhuis en bibliotheek versneld kan worden aangezien dat onderkomen het voor de organisatie door efficiënter werken makkelijker maakt om te bezuinigen. Bovendien zijn de bestaande gebouwen verouderd en de inwoners van Zeist verdienen een modern cultuurhuis.

Voorzitter, al meerdere jaren voeren we bij de beschouwingen een pleidooi voor een actievere aanpak van herstel van de **biodiversiteit**. Alle recente rapportages geven aan dat de toestand van biodiversiteit, natuur en klimaat ronduit beroerd is. Dit is nou een crisis! Uitstel van ingrijpen is niet verantwoord. Het provinciale programma Biodiversiteit in Stad en Dorp (BiSD) adviseert ambtelijke begeleiding van inzet van inwoners en stelt daar subsidie voor beschikbaar. GroenLinks heeft twee suggesties voor de wethouder. Doe meer een beroep op provinciale, landelijke en Europese subsidies. Daarnaast pleiten we indringend voor het instellen van een aparte reserve voor de op te stellen uitvoeringsagenda – naar voorbeeld van andere gemeentes – zodat men direct aan de slag kan om de opgelopen achterstand in te halen.

Dan **wonen** voorzitter. Een dak boven je hoofd is een basale behoefte. We zijn blij met het beschikbaar komen van het PGGM terrein. We verwachten dat het college hier de regie naar zich toehaalt en meer pro-actief dan reactief gaat zijn. Graag een reflectie van de wethouder.

Dit project en het project bij station Driebergen-Zeist biedt veel kansen om een grote groep woningzoekenden aan een passende woning te helpen met bijbehorende voorzieningen en een uitnodigende natuurinclusieve buitenruimte. We moeten inspelen op veranderende woonwensen. Veel jongeren en starters wachten lang op hun eerste woning en veel ouderen willen kleiner wonen. Steeds vaker zijn dit eenpersoonhuishoudens met een beperkt inkomen. Er is daarom grote behoefte aan *betaalbare* woningen. Om zoveel mogelijk mensen te kunnen helpen wil GroenLinks de

grenzen van de mogelijkheden van de gebieden opzoeken. Dat vraagt om bouwen in de hoogte met een hogere dichtheid dat we tot nu toe gewend zijn, om kleinere woningen, om ruimtebesparing door uitstekende aansluiting op OV en het bevorderen van deelvoertuigen. Daarbij moet ook het NNN gebied en de ecologische verbindingen worden ontzien. Graag horen we een reflectie van het college.

Tot slot, voorzitter. In onze maatschappij is er te veel IK en te weinig WIJ. Die maatschappij moet weer een SAMENleving worden. GroenLinks wil samen met u allen werken voor de kwetsbaren, de natuur, vluchtelingen en onze kinderen en ouderen die woningen en zorg nodig hebben.